

сприяє зниженню оксидативного стресу, викликаного високими температурами, що позитивно впливає на загальний стан тварин.

Таким чином, тепловий стрес є суттєвою проблемою для високопродуктивних тваринництва, особливо для молочних корів, і вимагає комплексного підходу до її вирішення. Застосування профілактичних заходів з управління мікрокліматом, покращення раціонів та забезпечення тварин комфортними умовами може значно зменшити негативні наслідки теплового стресу, покращити продуктивність та репродуктивну функцію тварин, а також знизити економічні втрати.

Література

1. Mylostyvyi R., Vysokos M.P., Timoshenko V., Muzyka A., Vtoryi V., Vtoryi S., Chernenko O., Izboldina O., Khmeleva O., Hoffmann G. Features of the formation and monitoring of the microclimate in non-insulated barns: unresolved issues. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*. 2020. Vol. 8, no. 2. P. 73–85.

2. Mylostyvyi R.V., Chernenko O.M., Izboldina O.O., Puhach A.M., Orishchuk O.S., Khmeleva O.V. Ecological substantiation of the normalization of the state of the air environment in the uninsulated barn in the hot period. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2019. Vol. 9, no. 3. P. 84–91.

3. Skliarov P., Kornienko V., Midyk S., Mylostyvyi R. Impaired Reproductive Performance of Dairy Cows under Heat Stress. *Agriculturae Conspectus Scientificus*. 2022. Vol. 87, no. 2. P. 85–92.

4. Vasilenko T., Milostiviy R., Kalinichenko A., Milostiva D. Heat stress in dairy cows in the central part of Ukraine and its economic consequences. *Social and economic aspects of sustainable development of regions: monograph*. Opole: Publishing House WSZiA, 2018. P. 128-135.

5. Vasilenko T., Milostiviy R., Kalinichenko O., Gutsulyak G., Sazykina E. Influence of high temperature on dairy productivity of Ukrainian Schwyz. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*. 2018. Vol. 20, no. 83. P. 97-101.

УДК 636.2.034.082.112

РУТКОВСЬКА Юлія, здобувач II курсу магістратури спеціальності
«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ДИМЧУК Анатолій**, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри
технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м.Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ НА ЇХ МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ

Утримання і використання худоби неможливе без застосування сучасної техніки й технологій. Технологія охоплює вибір найефективнішого способу

виробництва, підбір необхідних засобів, а також визначення оптимальних фізіолого-біологічних процесів і режиму експлуатації тварин. Інтенсивне ведення галузі вимагає розуміння особливостей різних технологічних підходів з урахуванням типу власності та виробничих завдань господарств.

Відновлення молочного скотарства та забезпечення його стабільної роботи обумовлене потребами суспільства в молочних продуктах, необхідністю забезпечення сировиною переробних підприємств, використанням натуральних органічних добрив тваринного походження для попередження деградації ґрунтів, створенням умов для розширеного відтворення галузі та підвищення добробуту основних виробників продукції.

Дослідження проведені на основі матеріалів зоотехнічного та племінного обліку на поголів'ї тварин української чорно-рябої молочної породи різних ліній в умовах ПОСП «Нападівське» Хмельницького району Вінницької області. До першої групи належали тварини, що походять від плідників лінії Віс Бек Айдіала, до другої – лінії Монтвік Чифтейна.

За результатами досліджень встановлено, що надій корів першої групи за другу лактацію становив 10457,8 кг, що було вірогідно більшим (+482,7 кг) ($P<0,05$) порівняно з ровесницями другої групи. Вміст жиру в молоці корів обох порід не мав суттєвих відмінностей: у корів другої групи він становив 3,68%, що більше на 0,01% порівняно з першою групою. Кількість молочного жиру у корів першої групи становила 383,8 кг, тоді як у ровесниць другої групи – 367,1 кг. За кількістю молочного жиру перевага була вірогідною (+16,7 кг) ($P<0,05$). Отже, аналіз молочної продуктивності корів двох порід свідчить, що кращі результати мали тварини, отримані від плідників лінії Віс Бек Айдіала. Встановлено вірогідну перевагу корів першої групи над ровесницями другої за такими показниками, як надій та кількість молочного жиру. Водночас, у корів, отриманих від плідників лінії Монтвік Чифтейна, був незначно вищий вміст жиру в молоці.

Тривалість лактації корів другої групи становила 333,6 дня, що менше на 8,2 ($P<0,05$) дня порівняно з ровесницями першої групи. Встановлено вірогідну перевагу за вищим добовим надоем за другу лактацію на користь тварин першої групи – 52,6 кг проти 49,7 (+5,8%) ($P<0,05$). Коефіцієнт постійності лактації корів першої групи становив 58,2 %, другої – 60,2, що більше на 3,4 %.

Жива маса корів першої групи складала 634,5 кг, що було більше на 5,8 кг порівняно з ровесницями першої. Вірогідної переваги за цим показником не встановлено. Надій 4-го молока корів першої групи становив 9595,0 кг проти 9177,1 – у ровесниць другої групи. За цим показником встановлено вірогідну перевагу (+417,9 кг) ($P<0,05$). Результати досліджень показали, що корови першої групи мали вищий коефіцієнт молочності, який становив 1648,2 кг. Вони вірогідно переважали ровесниць другої групи на 61,6 кг ($P<0,05$). Це свідчить про вищу ефективність використання корів першої групи, оскільки коефіцієнт молочності є важливим показником інтенсивності продуктивного використання тварин, що підтверджує їхню більшу здатність до молочної продуктивності в порівнянні з тваринами другої групи.

Міжотельний період у корів другої групи складав 387,6 дня, що менше на 3,6 дня порівняно з аналогами першої групи. Сервіс-період у корів другої групи становив 80,4 дня проти 81,2 дня у ровесниць першої групи (-0,8 дня). Незначно кращий коефіцієнт відтворної здатності був у корів другої групи – 0,941 проти 0,933 – в аналогів першої. Отже, показники відтворної здатності корів обох груп за другу лактацію були на приблизно однаковому рівні і не мали значних відмінностей між собою.

Найбільшу кількість молока базисної жирності одержано від корів першої групи – 11288,3 кг, що більше порівняно з ровесницями другої групи на 491,7 кг. Відповідно, виручка від реалізації молока корів першої групи є більшою на 8113,1 грн. Собівартість молока, одержаного від корів першої групи нижча, порівняно з тваринами другої групи на 58,9 грн або 4,6%. Рівень рентабельності у корів першої групи вищий порівняно з ровесницями другої групи на 5,6%. Отже, більший економічний ефект при однакових умовах годівлі і утримання в умовах ПОСП «Нападівське» Хмельницького району Вінницької області можна одержати при розведенні корів, які походять від плідників лінії Віс Бек Айдіала.

Порівняльна оцінка продуктивних якостей та відтворної здатності корів голштинської породи дала змогу встановити, що за однакових умов годівлі та утримання вищі показники молочної продуктивності були у тварин лінії Віс Бек Айдіала. Однак показники відтворної здатності корів обох груп не мали значних відмінностей. Для підвищення рівня молочної продуктивності стада голштинської породи в умовах ПОСП «Нападівське» Хмельницького району Вінницької області рекомендовано використовувати бугаїв-плідників лінії Віс Бек Айдіала.

УДК 636.082.631.147:378. (073)

ОЛІЙНИК Діана, здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **МІЗИК Володимир**, асистент, кафедра ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Кам'янець-Подільський, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ ГУСЕЙ

Гусівництво - одна з традиційних галузей птахівництва в Україні. Великих птахофабрик з виробництва м'яса гусей поки що в нашій країні немає, проте існує низка племінних підприємств [1,2]. Певне економічне значення для цих господарств має штучне осіменіння гусок. По-перше метод дозволяє знівелювати вагому різницю в масі між самцями і самками, що часто знижує результати природного парування при міжпородному схрещуванні, по-друге дозволяє скоротити потребу у самцях і широко використовувати сперму лише кращих з них, по-третє сприяє підвищенню заплідненості яєць і тим самим покращує виводимість гусенят [3,4].